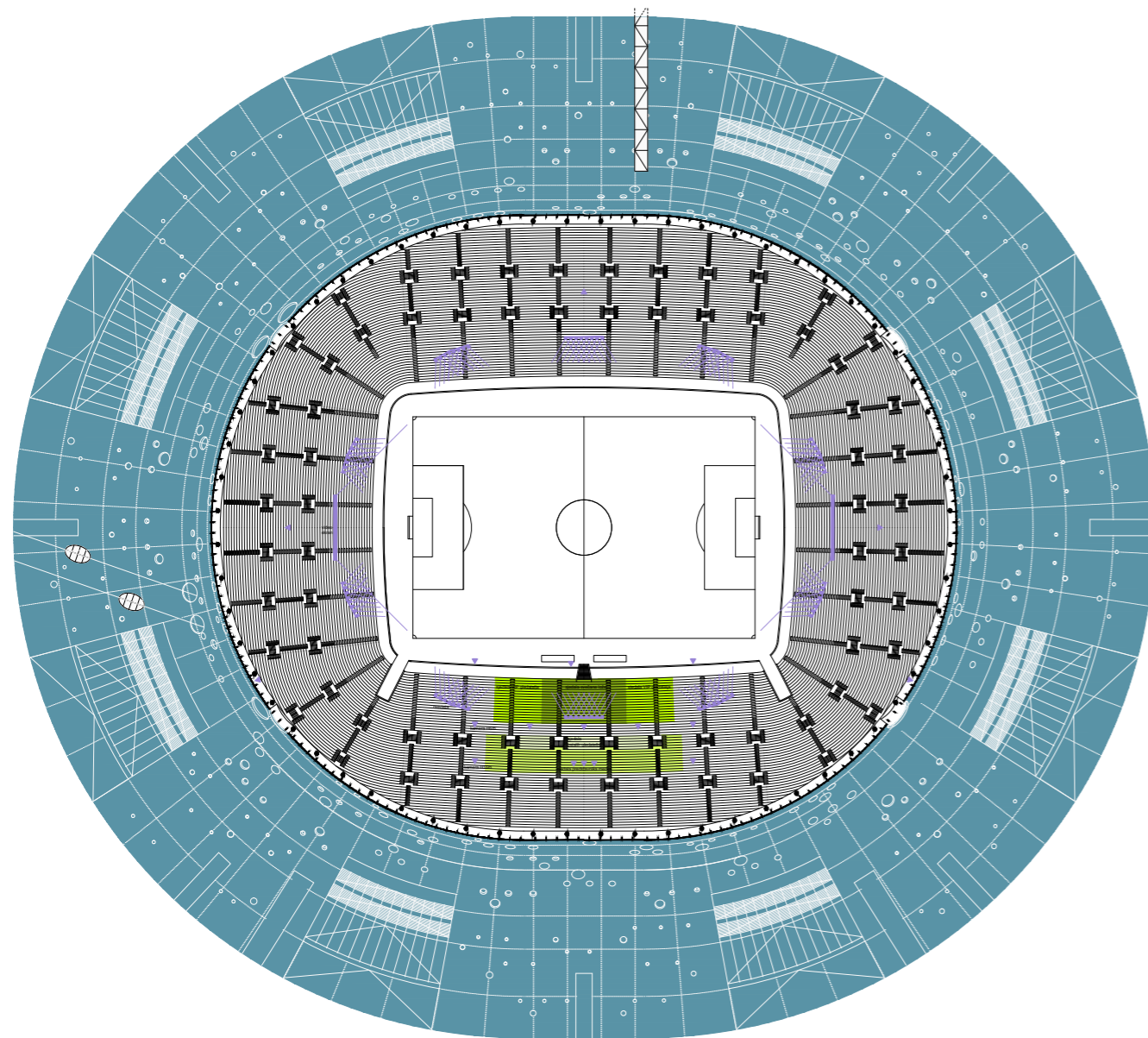

HRVATSKI NOGOMETNI DOM - NACIONALNI STADION 2018.

njiric+ arhitekti d.o.o. Petrova 140 Zagreb +385 1 233 5551 www.njiric.com info@njiric.com

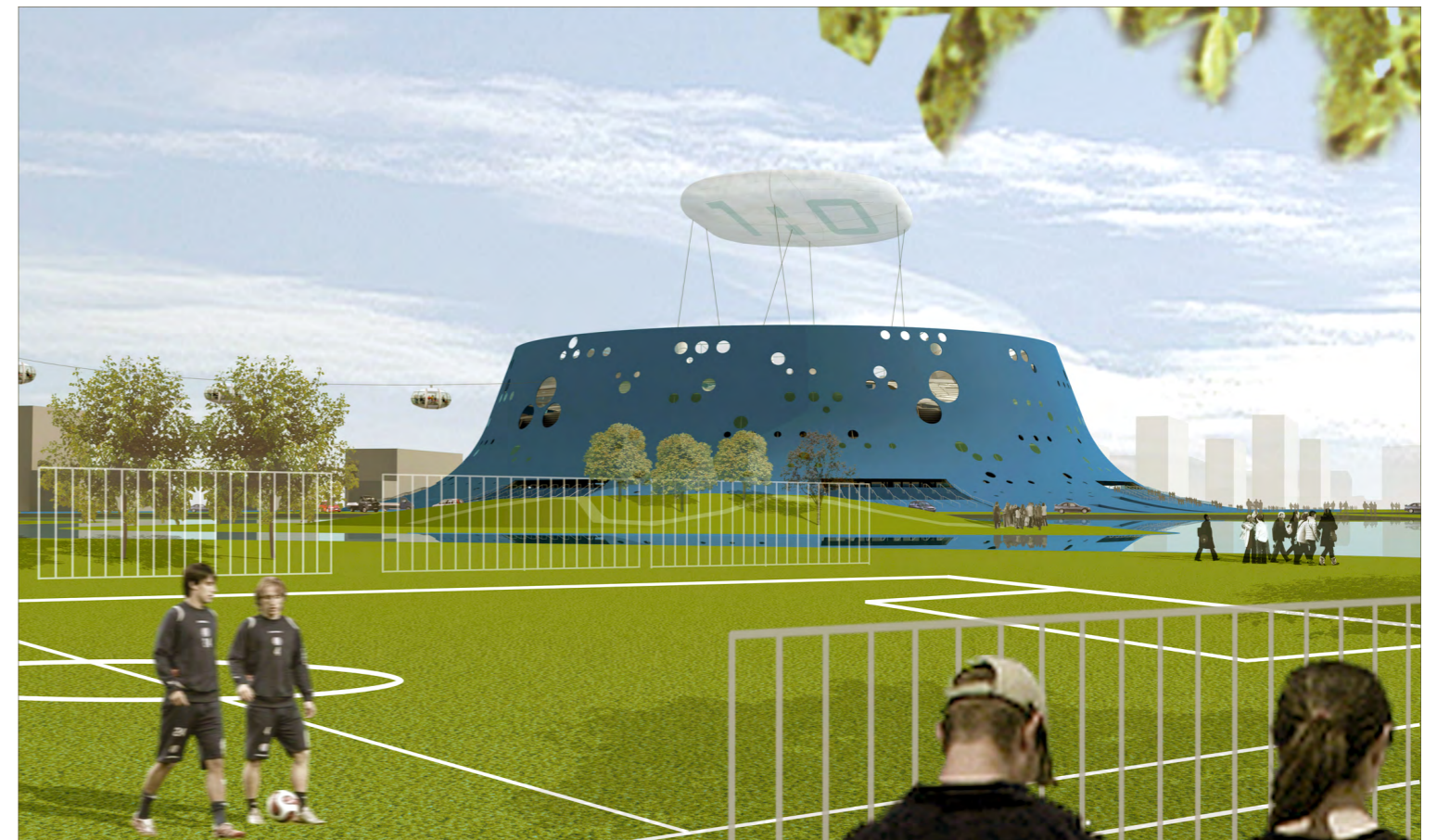

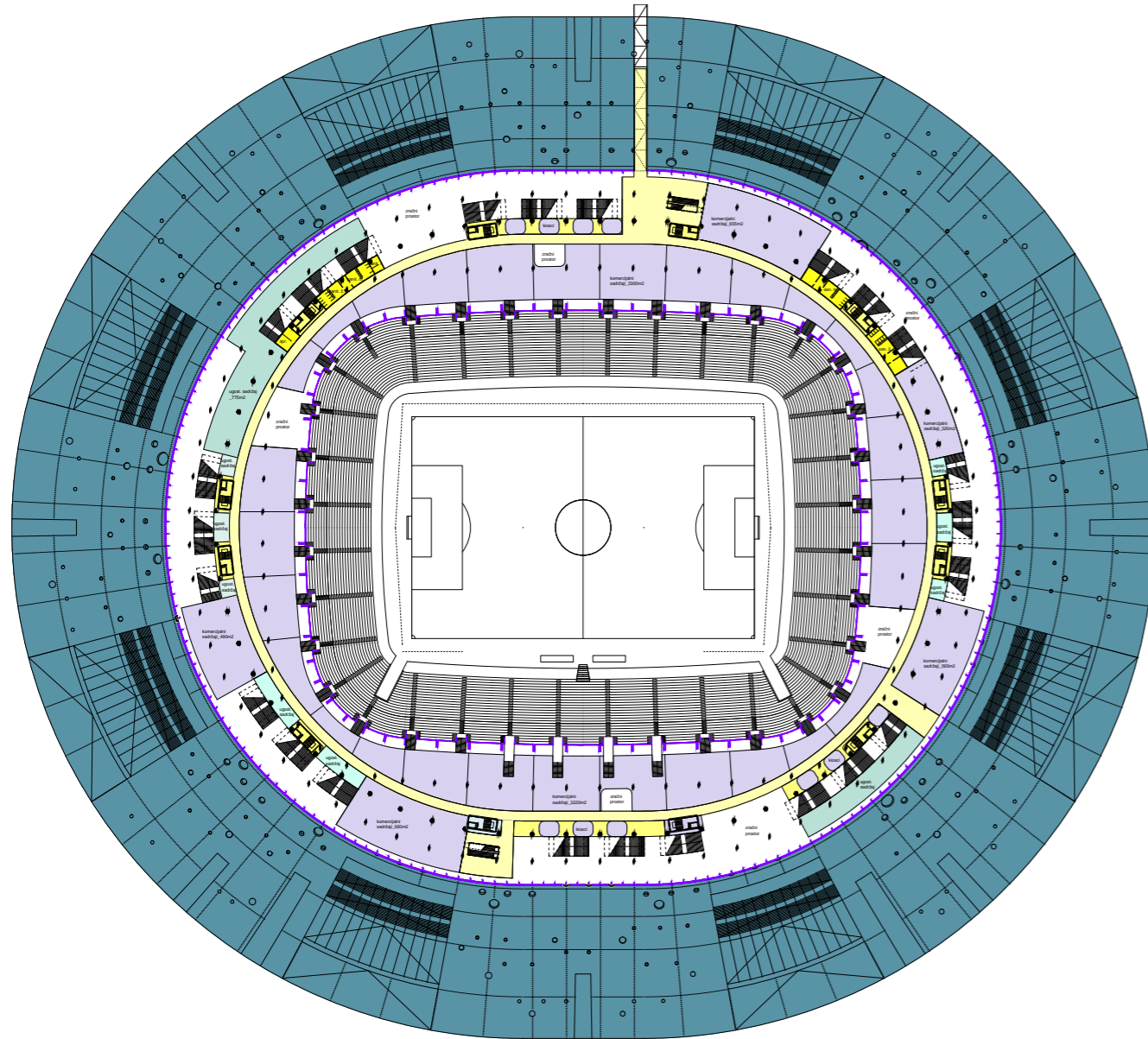
- sjedala redovnih gledatelja_ 50000
- sjedala gledatelja s invaliditetom_230
- sjedala svečane lože 500-800
- sjedala VIP gledatelja UEFA 500-1000
- sjedala predstavnika medija 500-800
- sjedala ostalih gledatelja 150
- rasvjeta i video infrastruktura

- **“nova Maksimirska”** : je prijedlog kreiranja nove tradicije ritualnog dolaska na stadion. Uvriježenu proceduru “zagrijavanja” za utakmicu ispijanjem pive i navijačkim pjesmama ispunjenih lokala duž Maksimirske, potrebno je nadomjestiti novom rutom za BBB. Produžetak Sveučilišne aleje novim pješačkim mostom preko Save, s nizom lokala duž ove trajektorije, čini se optimalnim rješenjem kojim se tangencijalno dolazi na stadion sa sjeverne strane. Efikasno punjenje za Dinamov “Sjever”. Mogućnost pješačkog prilaza s ove strane uključuje dodatne parkirne resurse u zoni Cvjetnog naselja.
- **adaptacija Velesajma** : neposredna blizina stadionu nameće pitanje reorganizacije prostornih resursa (bivšeg) Velesajma. Predlaže se trgovačko - kulturna prenamjena s dobrom propulzivnošću u smjeru istok - zapad, što podrazumijeva efikasno korištenje dodatnih parkirnih kapaciteta uz zgradu “Ine”.
- **promet : automobilski** promet posjetitelja stadiona dijeli se na dvije skupine - dio parkinga je u dvoetažnoj garaži unutar stadiona, a ostatak na “parkirnom otoku.” **Autobusi** parkiraju na platou sjeverno od stadiona. Stanica (pri)gradske željeznice pozicionirana je u horizontalnoj osi stadiona, a pristup artikuliran obodnom izgradnjom i primjerenim uslužnim sadržajima. Predlaže se, po uzoru na Expo Hannover, izvedba **gradske žičare**, kao svojevrsne turističke atrakcije, ali i kao funkcionalna veza “shopping otoka” i trgovačkih kapaciteta unutar korpusa stadiona.
- **stadion nije kuća - stadion je topografija.** Ta osnovna premisa pristupa konzekventno se provodi na svim razinama. Poput grčkog amfiteatra koji koristi prirodnu nivelaciju pejzaža, novo gradsko gledalište se udomi u brijegu, u ovom slučaju umjetnog - stadion za(bregom), stadion u Za(grebu). Prepoznavanje kontinuiteta „sportskih brda” u Zagrebu. Osim ovog nogometnog, Medvednica kao skijaški brijeg i brdo Jakuševac kao potencijal budućeg razvoja.

NOVI NACIONALNI STADION 2018

- **bigness** : veličina stadiona nadilazi sva iskustvena mjerila gradskog prostora. Osobita dojmivost proizlazi već iz njegove iznimne proporcije. Stadion kao ekstremna akumulacija izgrađenog, kao Prisutnost, “just there” kategorija. Poput Antolićeve metropolitanske vizije iz 1947., i ova konfiguracija teži gradotvornosti i nosi klicu dalekosežnosti. Veličina stadiona ima za posljedicu dobru vidljivost i orijentaciju iz raznih, pa i udaljenijih dijelova grada.
- **nostalgija** : potrebno je učiniti psihološki skok preko barijere nostalgije za Maksimirom - poput Splitsana, koji napuštanjem Starog placu kod Plinare ustanovljuju novu tradiciju na Poljudu.
- **arhipelag savskih otoka** omeđuje CBD s istoka i zapada. Sistem jezera i kanala, poput Bundeke, preslikava se i na zapadnu stranu, te spaja s tokom Save. Uvođenje rijeke pogodovalo bi higijeni priobalja i kvaliteti vode u jezerima. Otoci su **tematski organizirani** - perivoj, shopping, parking, sport i rekreacija, hotel i kongresni centar - neki su od sadržaja koji se predlažu radi funkcionalne komplementarnosti stadionu.

foyer_komunikacije	radni prostori_medija	komercijalni sadržaji
sadržaji za korisnike	VIP zona	ugostiteljski sadržaji_restoran
sanitarije, prva pomoć		ugostiteljski sadržaji_bar, terasa

komercijalni sadržaji

radni prostori_medija

ugostiteljski sadržaji_restoran

VIP zona

- **„Bilbao efekt“** : potreba za koncentracijom ovakve količine programa u samom centru sugerira mogućnost da Zagreb dobije arhitektonsku ikonu – zaštitni znak grada za 21.stoljeće. U oblikovanju jasne i prepoznatljive forme rukovodilo se tom činjenicom. Modernistički vokabular je na tragu kuća poput kulturnog centra Oscara Niemeyera u Le Havreu.

- **dva potpuno različita dojma** : izvana se stadion doima poput uzgibanog pejzaža, kao čista Prisutnost, ali s minimumom ekspresije o onome unutra. Iznutra stadion je grotlo – dinamika navijanja je podržana dinamičnom konstrukcijom i pomičnim krovom. Inzistira se na promjeni dojma pri ulasku „preko praga“ na koti +6.60 i polaganom „otkrivanju“ prostora. Od minimuma do maksimuma.

- **perforacije pročelja** : minimalno oblikovanje pročelja je dinamizirano kružnim perforacijama čija je namjena raznolika. To su otvori za provjetravanje nivoa garaže, ostakljeni prozori obodnih foyera, ureda i prostora boravka, te naposljetku - ekrani koji pružaju kadrirane vizure grada.

- **homage Turini : stadion s pogledom.** Velike kružne perforacije su uglavnom na sjevernom pročelju odakle se, osim prisavskog pejzaža, čitaju povijesni slojevi grada i horizonti njegovog širenja. Referenca na arhitekta Turinu je i u ideji o **više „stadiona“ u jednom** – osim glavnog unutrašnjeg, vanjska padina postaje poprište niza događanja – open-air amfiteatar, ploha za projekcije, skateboard arena, free-climbing brijeg, sanjkalište zimi...
- **hibrid** : osim sportskih programa, stadion može udomiti i dio komercijalnih sadržaja koji funkcioniraju neovisno od sportske funkcije i povezani su sa ostalim shopping zonama mikrolokacije – mostom prema trgovačkoj ulici na istoku („nova Maksimirska“) i eventualno žičarom prema shopping otoku.
- **balon** : pokrivanje središnjeg dijela borišta riješeno je balonom na helij, vezanim čeličnom užadi za prsten konstrukcije. Urbanistički gledano, balon je sonda, landmark i informacijski zaslon za širi gradski prostor koji se na taj način posredno uključuje u spektakl. Tako će, na primjer, gledaoci koji dolaze iz smjera Karlovca već kod Sveučilišne bolnice vidjeti koliko je vremena do početka utakmice. **Funkcije balona su različite :**

1. pokrivanje terena (s mogućnošću lebdenja tik iznad prstena kako bi se omogućilo provjetranje) ETFE membrana sadrži fotovoltaički sloj, pa generira struju za pogon stadiona

2. kao dislocirani info screen

3. kao nosač komercijalnih poruka (najam)

- **ekologija** : osim spomenute fotovoltaičke mreže utkane u ETFE membranu tekstilnog krovnog pokrova, i plašt stadiona je ekološki – reciklirana plava guma, poput tartan podloge, špricana na alu potkonstrukciju

- **konstrukcija krova** :

1. **inovativna** – kombinacija užadi, ETFE tekstila i kupola još nije korištena. Time se dobiva osobita transparentija krovne plohe što optimalno interpretira smjernice FIFE

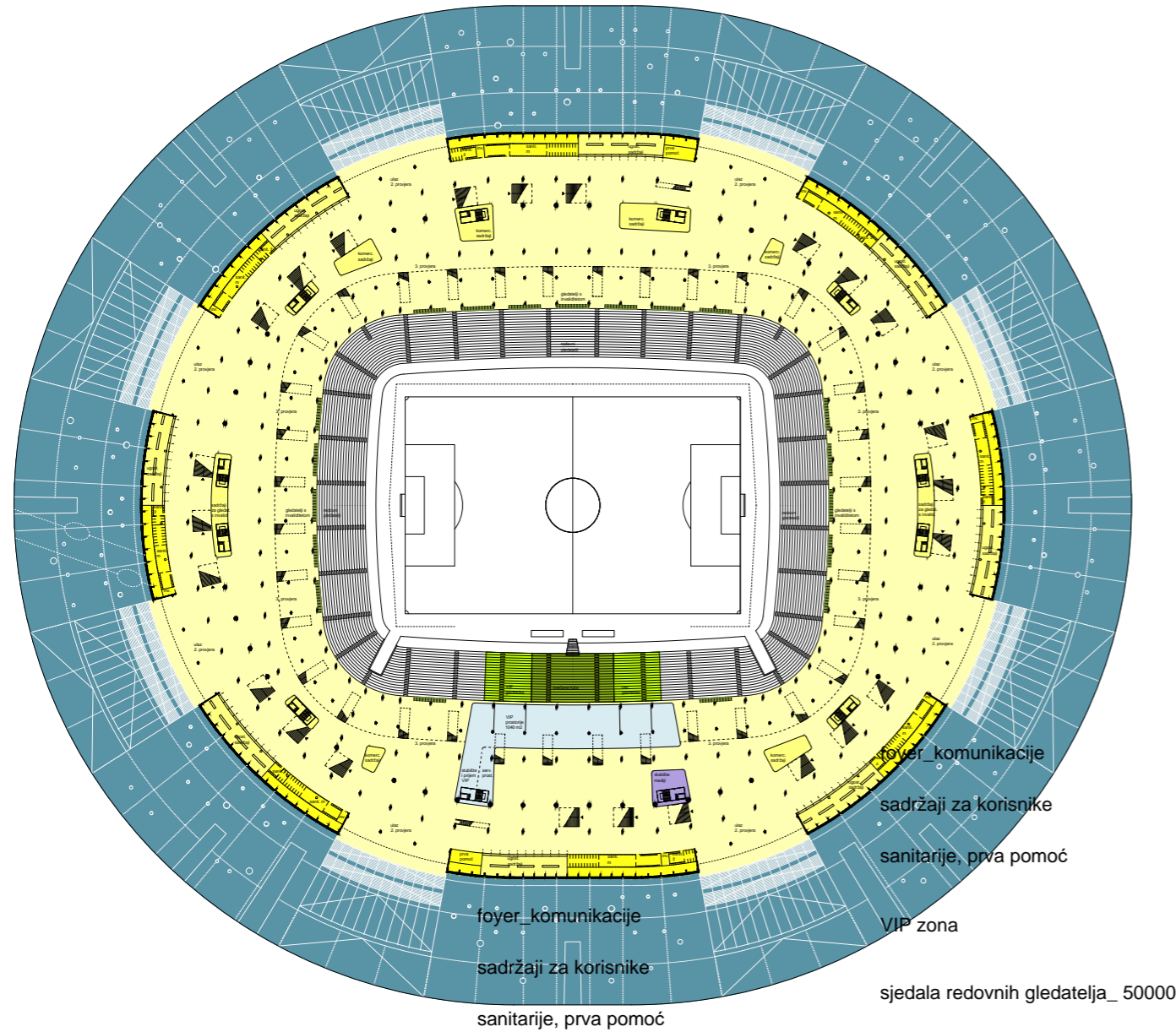
2. **superlagana** – upotreba lakih materijala za krovšte (čelična užad, tekstilna membrana, polikarbonatne kupole, balon na helij) i za pročelje (alumijski nosači i potkonstrukcija za gumu od trapeznog alu-lima)

3. **racionalna** – osim ušteta vezanih na iznimno malu težinu svih čeličnih elemenata, sama odluka da se osnovna nosiva AB konstrukcija ne pokazuje, omogućuje svrhovito i statički optimirano rješenje betonskog dijela, bez pretjerane ekspresije i egzaltacije (**anti-trendy konstrukcija**)

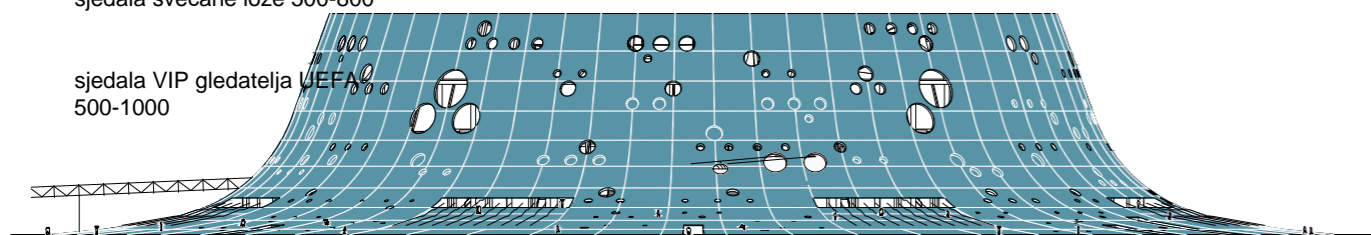
4. **ekonomična** – zbog svega navedenog moguće je očekivati da ovakva konstrukcija ima manju cijenu od konvencionalnih sistema

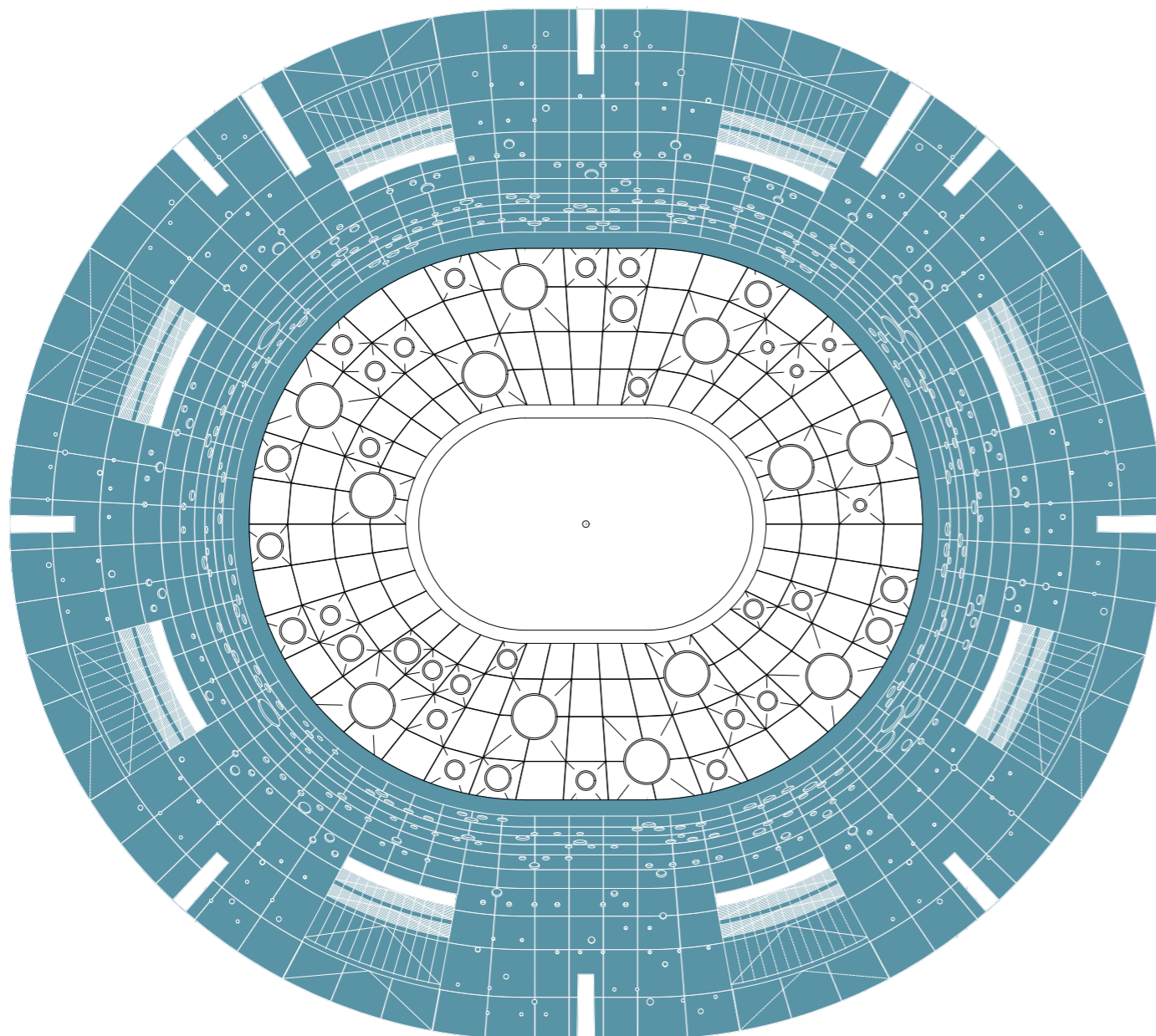
- **FIFA** : konsekventna primjena svih FIFA smjernica

- nakon natječaja projekt je nazvan “Plavi vulkan” u dnevnom tisku i internetu.

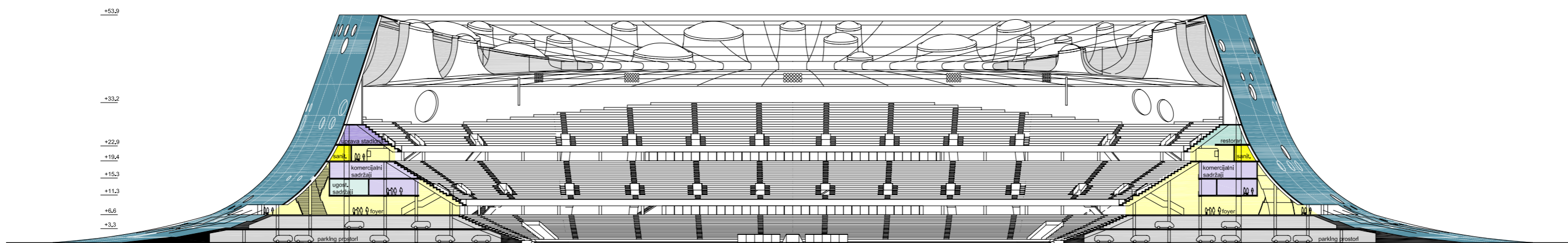

foyer komunikacije	VIP zona	sjedala gledatelja s invaliditetom_230
sadržaji za korisnike	sjedala redovnih gledatelja_ 50000	sjedala svečane lože 500-800
sanitarije, prva pomoć	sjedala gledatelja s invaliditetom_230	sjedala VIP gledatelja UEFA 500-1000
VIP zona	sjedala svečane lože 500-800	
sjedala redovnih gledatelja_ 50000	sjedala VIP gledatelja UEFA 500-1000	
sjedala gledatelja s invaliditetom_230		
sjedala svečane lože 500-800		
sjedala VIP gledatelja UEFA 500-1000		

- 50.000 natkrivenih sjedala (iz natječaja 2011)
- 40.000 natkrivenih sjedala (iz programa 2018)
- 0 nenatkrivenih sjedala
- 28.700 m² platnenog (membranskog) krova
- 50 krovnih kupola
- 3.300 m¹ krovnih čeličnih kablova
- 70.000 m² površina pročelja od reciklirane plave gume
- 62.000 m³ armiranog betona
- 2.245.000 m³ ukupni volumen stadiona
- 2.200 garažnih mjesta, od toga 350 mjesta za VIP+
- 400 autobusnih mjesta
- 2000 vanjskih parkirnih mjesta u neposrednoj blizini stadiona
- 2500 parkirnih mjesta u široj kontaktnoj zoni
- 22 dućana
- 48 kontrolnih mjesta (vrtilica) za ulaz
- 14 liftova
- 16 barova
- 5 restorana
- 320 uslužnih food+drink točaka
- 12 kuhinja
- 300 mjesta za civilne i vojne invalide
- 900 mjesta za novinare/press
- 29 km je ukupna duljina svih sjedaćih redova
- 3 zone za sjedenje – donja/središnja/gornja
- 850 VIP mjesta
- 26 VIP loža
- 10 VIP salona
- 520 ukupni broj toaleta
- 420 sek ukupno vrijeme potpunog pražnjenja stadiona

- sadržaji za korisnike
foyer_komunikacije
- sanitarije, prva pomoć
sadržaji za korisnike
- igralište, prva pomoć
- radni prostori administracija
- radni prostori media
- radni prostori FIFA
- radni prostori konferencije
- radni prostori FIFA
- prostori za igrače konferencije
- VIP zona
prostori za igrače
- servisni prostori
- parking prostori
servisni prostori
- parking prostori

n j i r i c +
arhitekti

architects	njiric+ arhitekti prof. Hrvoje Njiric Erich Ranegger Jelena Botten David Kahalin Fumihiko Nishikawa Josip Missetić Vedran Škrobić Mladen Freskura Ervin Poljak Krunoslav Špink Krunoslav Špink Zoran Muzić Zoran Muzić Dražen Stanić
location	Kapela, Zagreb
status	competition

